

RESISTÈNCIA, UTOPIA I ALEGRIA

el butlletí
de l'Associació de Guàrdies Obreres i les Mestres d'Escola

Orientacions i objectius

- [03] **Aquest any Consell, aprofitem l'ocasió**
» Comitè permanent

Llegir l'Evangelí avui

- [04] **El servei com a manera de viure (IV)** » Josep Esplugas

Vida del Moviment

- [06] **Servei, inici i final**
» Enric Blasi Pastor
- [07] **12 d'Octubre per als que no hi van ser** » Jordi Rico
- [08] **ACO, una opció en llibertat para adultos que buscan y encuentran**
» Antonio Casanova Marín
- [11] **Castanyada educativa**
» Joan Andreu Parra

Lluita Obrera

- [12] **El treball com a font de vida**
» Josep Anton Cordero
- [13] **Testimoni d'una militant d'ACO** » Carmen Caballano Mingorance

Un dia en la vida de...

- [14] **Una metgessa**
» Marta Vidal

Parlem amb

- [16] **Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat** » Ton Clapés

El món tal com és

- [18] **Militància i salut a Santa Maria Chiquimula (Tzolojche)**
» Anna Chamorro

Col·laboracions

- [19] **Levadura en la masa: reflexiones sobre la responsabilidad**
» Rosario y Andrés
- [20] **Davant la crisi, esperança, solidaritat i acció comunitària**
- [21] **Crisi i solidaritat** » Teresa
- [22] **Per al·lusions. Resposta a Rocío Elvira...** » Eva Marín
- [23] **Comunicació d'una experiència** » Maria Franch

Cultura

- [24] **El trabajo humano, principio de vida** Autor: Apostolado Seglar-Pastoral Obrera
- [24] **La política dels cristians** Autor: Josep Lligadas

sumari

Presentació

Quan rebreu aquest Butlletí estarem celebrant les festes nadalenques o potser ja hauran passat, tot depèn de la distribució i del treball acumulat d'aquestes dates, però el que no haurà passat és el sentit del Nadal, la solidaritat de Déu amb un món sempre en crisi.

És d'això del que va ple el nostre Butlletí, de solidaritat i de crisi, tan social com personal.

Aquest 12 d'Octubre, llegiu el dossier, se'ns ha parlat d'un moviment que creix però que viu una crisi de creixement i que cal fer footing per recuperar la trempera necessària per

viure la vida militant amb resistència, utopia i alegria les vint-i-quatre hores diàries.

Altres companys ens parlen d'una crisi social que ens entela el sentit de la pròpia dignitat com a treballadors (El treball com a font de vida) posant l'economia per damunt de la persona, de les seves potencialitats i del seu treball (Castanyada i Testimoni de la Carmen Caballano). La recerca del viure bé ens fa oblidar els pobles que amb la seva pobresa, en crisi permanent, contribueixen a la riquesa del primer món (Crisi i solidaritat). Altres companys i companyes ens donen

un testimoni davant la crisi: servei solidari, viure les Benaurances de Jesús en el dia a dia, el servei com una recompensa (Comiat de l'Enric Blasi, Levadura en la masa, Manifest en l'eucaristia pel bisbe Joan Carrera, El servei com a manera de viure, Asamblea de Córdoba).

En tots els articles hi ha una forta dosi del lema d'aquest curs, davant de tota mena de crisi RESISTÈNCIA, UTOPIA, ALEGRIA. Estic segur que després de llegir el Butlletí, com diu una propaganda bancària, podreu respirar millor davant la crisi.

Revista trimestral de l'ACO de Catalunya i les Illes Balears
c/Rivadeneyra, 6 8è 08002 BARCELONA

tel. 93 412 48 88 fax 93 318 81 87 acocat@arrakis.es www.treballadors.org/aco

Equip de redacció» Albert Marín, Enric Mateu, Josep Pascual, Cèlia Santiago, Ton Clapés, Núria Cellalbo i Jordi Joan Aymerich.

Impressió» Papers 99, S.C.C.L.

Disseny i maquetació» Jordi Bertran Cequiel

el butlletí

Aquest any Consell, aprofitem l'ocasió

COMITÈ PERMANENT

Quan rebrem aquest butlletí estarem a punt de rebre també la documentació del Consell, que hem d'estudiar i esmenar tots els militants en els nostres grups. És oportú, doncs, recordar els objectius que persegüim, que ens han de portar a definir les Prioritats que aprofundirem durant els tres cursos vinents, que donin respostes evangelitzadores als treballadors i treballadores els propers anys, i a millorar l'ACO perquè sigui un bon instrument per a tots els militants i per a l'Església.

Hem de viure el Consell, sobretot el període d'estudi i discussió dels temes en els grups, els pròxims mesos, com un moment engrescador, d'oportunitat d'aprofundir el que creguem més urgent i important. També l'hem de viure participativament, és a dir, que sigui viscut per tots els militants, cadascú en el seu grup i després els dies del Consell, del 15 al 17 de maig del 2009, participant-hi un delegat de cada grup, de tots els grups, sense importar el grau de veterania en el Moviment.

Entre tots hem de saber veure els reptes evangelitzadors que ens presenta aquesta societat on som i on treballem, això ens ajudarà a trobar la millor orientació del Moviment ACO, a trobar camins, a trobar respostes, també individuals. Nosaltres estem compromesos en la societat, en el treball, els sindicats i partits polítics, en associacions de veïns i en AMPAS, en les nostres comunitats cristianes i en al-

tres organitzacions... Hem de pensar, quan treballem els temes del Consell, que alguns de nosaltres podem ser cridats a viure i fer experiència de Moviment ACO, assumint en el futur responsabilitats de servei en la nostra organització, en el nostre moviment.

En la situació de crisi econòmica que vivim, des de l'ACO treballem costat per costat amb tots els altres moviments de la Pastoral Obrera de les nostres diòcesis, per tal que arribi a la societat la veu i les posicions dels cristians segons la veiem des del nostre moviment, perquè els nostres bisbes coneguin aquestes reflexions i per orientar en les accions als militants.

En aquestes pàgines hi trobareu el document que vam fer la Pastoral Obrera de Catalunya a mitjan novembre, amb el títol: Davant la crisi: ESPERANÇA, SOLIDARITAT I ACCIÓ COMUNITÀRIA, i que es va llegir a l'eucaristia en què els moviments recordàvem el bisbe Joan Carrrera.

També aprofitem l'ocasió per desitjar-vos un Bon Any 2009. Una bona manera d'engagar-lo seria participant en el Recés dels dies 24 i 25 de gener. Seria una oportunitat per mirar de pouar en la nostra experiència militant, allò que l'Isidre Ferreté, en la xerrada de la Jornada General, ens encoratjava a fer: "pair" més.

El servei com a manera de viure (IV)

Mt 20,1-16

JOSEP ESPLUGAS
CONSILIARI VALLÈS OCCIDENTAL

La paràbola del judici final ens indica quines són les obres de la fe i que són aquestes obres de la fe les que provoquen l'agraïment del Senyor. Ara bé, "entrar en el goig del teu Senyor", és una recompensa posterior o simultània als actes de la fe? És una factura que podem presentar al Senyor? És un mèrit que ens podem atribuir? Nuclearment la qüestió és si al servei li correspon una recompensa o si el servei, ell mateix, és la recompensa.

Els treballadors contractats per a la vinya

1. El text

Mt 20, 1-16¹

Perquè amb el Regne del cel passa com amb un propietari que va sortir de bon matí a llogar treballadors per a la seva vinya. Després de fer tractes amb ells per un jornal d'un denari, els envià a la seva propietat. Va tornar a sortir cap a mig matí, en veié d'altres que s'estaven a la plaça sense feina i els digué: "Aneu també vosaltres a la meva vinya i us donaré el que sigui just". Ells hi van anar.

Cap a migdia i cap a mitja tarda va sortir una altra vegada i va fer el mateix. Encara va sortir cap al final de la tarda, en va trobar d'altres i els digué: "Per què us esteu aquí tot el dia sense fer res?" Ells li responen: "És que ningú no ens ha llogat". Els diu: "Aneu també vosaltres a la meva vinya".

Quan va arribar el vespre, l'amo de la vinya va dir a l'en-

carregat: "Crida els treballadors i paga'ls el jornal. Comença pels qui han arribat darrers i acaba pels primers"

Vingueren, doncs, els qui havien començat a treballar al final de la tarda i van cobrar un denari cada un. Quan va tocar als primers, es pensaven que cobrarien més, però també van rebre un denari. Mentre cobraven, protestaven contra el propietari i deien: "Aquests darrers han treballat només una hora i els pagues igual que a nosaltres, que hem hagut de suportar el pes de la jornada i la calor".

L'amo va respondre a un d'aquests: "Company, jo no et faig cap injustícia. No havíem fet tractes per un denari? Doncs pren el que és teu i vés-te'n. A aquest darrer li vull donar igual que a tu. Que no puc fer el que vull amb el que és meu? O és que tens enveja perquè jo sóc generós?"

Així, els darrers passaran a primers, i els primers, a darrers.

2. El context

La vinya s'identifica amb el poble d'Israel a partir de les profecies d'Isaïes (3,14; 5,1-7) i, amb menor insistència, de Jeremies (5,10; 12,10). Els sinòptics reprenen el símil de la vinya (Mt 21,28-32; 21,33-46 i els seus paral·lels Mc 12,1-9; Lc 20,9-19). Els oïdors, doncs, entenien perfectament el sentit d'aquestes paràboles.

El context més general és l'evangeli de Mateu, com a to-

talitat. Aquest evangeli està escrit per a una comunitat molt "jueva". Antioquia? És prou possible. El sentiment de superioritat dels provinents del judaisme deuria ser molt acusat. Mateu, molt en la línia de la teologia paulina, s'esforça a remarcar la fraternitat i la igualtat radical entre aquests i els conversos provinents del paganisme. El problema més punyent de l'església apostòlica i de la generació següent va ser la pressió exercida pels conservadors de judaïtzar els pagans que es feien cristians. En aquest sentit aquesta paràbola vol significar que els darrers adherits (els pagans) són en tots els sentits, també en la retribució, iguals que els jueus, que han patit molt més per llur fidelitat a l'aliança. No és aquest problema el que ens plantejem sinó el problema del treball pel Regne en el marc de l'església, de la mateixa manera que la paràbola del fill pròdig, o del Pare bo, que es pot considerar des de la perspectiva de la tensió entre judaïtzants i no judaïtzants, s'analitza més freqüentment des de la perspectiva del penediment i del perdó.

En un context més pròxim aquest episodi és la "pujada a Jerusalem" (16,13-20,34), en el centre de la qual hi ha el discurs sobre l'església (17,24-18,35), el quart dels cinc discursos que configuren el cos de l'evangeli². Al costat del text central hi ha altres discursos més breus però molt il·lustratius de les conductes dels ▶

► germans, entre els quals aquesta paràbola.

La perícopa immediatament anterior a la que estudiem és l'episodi del jove ric en la qual Jesús demana un seguiment més enllà del compliment de la llei. El sentit de l'aliança com a contracte jurídic ha estat superat per les exigències de Jesús. L'episodi del jove ric acaba d'aquesta manera: Llavors Pere li va dir: "Mira, nosaltres ho hem deixat tot i t'hem seguit. Què rebrem, doncs?" Jesús els digué: "Us ho asseguro: quan neixi el món nou i el Fill de l'home s'assegui en el seu tron gloriós, també vosaltres, els qui m'heu seguit, us assegureu en dotze trons i jutjareu les dotze tribus d'Israel. I tothom qui pel meu nom hagi deixat cases, germans, germanes, pare, mare, fills o camps, en rebrà cent vegades més i posseirà la vida eterna" (Mt 19, 27-29)

3. Els personatges

L'amo de la vinya, els jornalers i el capatàs o encarregat.

L'amo de la vinya és, òbviament, Déu. Els jornalers que busquen feina són els éssers humans. L'encarregat de retribuir-los: ¿Jesucrist?

4. Contemplació de l'escena

Dos aspectes: la contractació i la retribució.

a) La contractació

L'amo de la vinya crida tothom que busca feina a la plaça. Perquè puguin trobar feina cal anar a la plaça. El qui no busca, el qui no va a la plaça, no pot trobar-ne. Tant li fa el moment del dia en què hom és contractat i accepta. L'important és posar-se en situació de ser contractat i acceptar la feina.

b) La retribució

La retribució és l'aspecte sorprenent de la paràbola, la punta. Des del punt de vista de la justícia commutativa és in-

just i tenen raó els que es queixen. És cert que cadascú pot fer el que vol amb allò que és seu, però no del tot. Hom no pot usar allò que és seu per executar la injustícia. Per tant, atès que l'amo fa el que fa, hem de trobar alguna explicació.

5. Aplicació de la paràbola a la nostra realitat

a) La contractació

Cridats a la fe, hem rebut la missió de treballar pel Regne del Cel. No importa quan ni quanta estona. El que realment importa és que ens hem posat a tret, hem buscat feina, i, perquè l'hem buscada, l'hem trobada i, un cop hem rebut la missió, estem treballant en allò que l'amo ens ha encomanat: l'anunci i la vivència de l'evangeli en el medi obrer, en la pastoral social.

b) La retribució

El cobrament del denari és la recepció del Regne de Déu en plenitud, que Déu dóna a tot aquell que, poc o molt, ha treballat per la instauració del Regne. No es pot donar a mitges: o tot o res.

6. Conclusió

És, doncs, injusta la retribució per al qui més ha treballat? Aquesta és la qüestió de fons de la paràbola, la punta, com dèiem abans. Si l'amo no és injust, i no ho és, com s'explica?

L'única explicació possible és que la retribució del denari és do, no és paga. Mirem-nos Mt 19,29 (cf Lc 18,29). ¿No serà que la paga és la feina per ella mateixa, que el fet de treballar pel Regne de Déu dóna plenitud de sentit i possibilita el creixement de la persona del treballador, que l'únic camí per ser feliç és la donació personal en el servei als altres? Aleshores treballar pel Regne de Déu és un privilegi i un honor i la vida eterna un regal absolut.

1. Aquest episodi no té paral·lels en cap altre evangeli.

2. Els records: El discurs ètic o sermó de la muntanya (5,1-7,29), el discurs sobre la missió dels deixebles (9,35-10,42), el discurs de les paràboles del Regne (13,1-52), el discurs eclesiològic suara esmentat i discurs escatològic (23,1-25,46)

Servei, inici i final

ENRIC BLASI PASTOR
GRUP – ZONA BAIX LLOBREGAT

Ser responsable d'economia d'ACO durant cinc anys m'ha portat a conèixer i estimar encara més profundament, si és possible, aquest moviment. M'ha permès, entre altres coses, comprovar l'alt sentit de solidaritat existent entre tots els militants i principalment entre els companys del Comitè General a pesar que cada dos o quatre anys les persones responsables integrades en aquest comitè es van renovant. Vull des d'aquí donar les gràcies a tots ells per l'esforç efectuat per junts poder aconseguir els objectius prioritaris del moviment.

Durant aquests anys un dels objectius principals econò-

micament era que els ingressos per les cotitzacions representessin la principal font d'ingressos del moviment, cosa que ha estat així encara que vaig poder comprovar que hi ha quotes molt diferents segons la disponibilitat econòmica de cada un i segons la importància que dóna cada militant a l'ACO en la seva vida. (2Co 9,7-11) "Que cadascú doni allò que de cor ha decidit, no de mala gana ni per força."

L'altre dia en una trobada vaig sentir aquesta conversa entre dos militants:

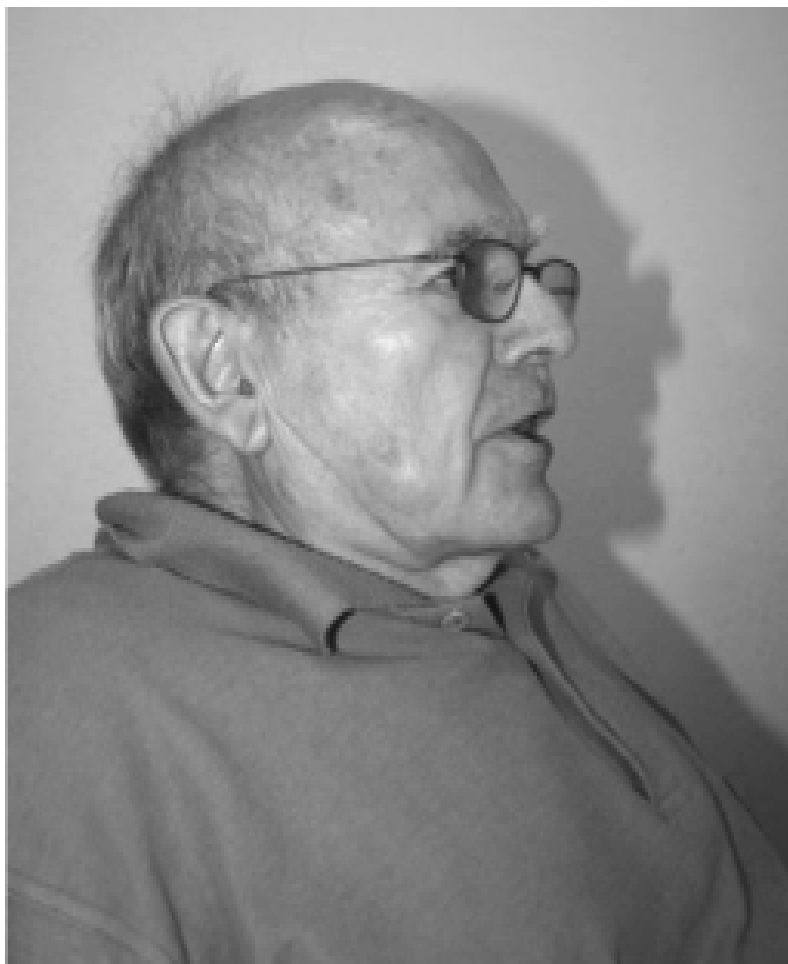
–Tu ets el responsable d'economia de la zona, veritat? Què representa això?

–Doncs, res. Mira, aquest any no hem fet ni una reunió.

Ho vaig sentir i tenia raó: Aquest any no hem fet cap reunió. Ho sento molt.

Em va doldre que pensés que ser responsable d'economia de zona no representés res. Vull que sàpigues, tu i tots els responsables d'economia de cada zona, que la vostra presència m'ha ajudat molt a l'hora de liquidar i justificar les despeses del moviment i sense vosaltres tot hauria estat molt més difícil. El fet de saber, en cas de dubte sobre unes despeses, a qui et tens de dirigir i no tenir de perdre temps indagant a qui correspon facilità enormement la meua feina de tresorer. Des d'aquí vull donar-vos les gràcies a tots el responsable d'economia de zona que durant aquests anys heu col·laborat amb mi en aquesta feina i perdoneu-me si no he sabut explicar-vos millor la vostra tasca. A tots vosaltres: Moltes gràcies.

Finalment a tots els militants d'ACO us asseguro que ocupar qualsevol lloc de responsabilitat dins el moviment és un important pas endavant en el nostre creixement espiritual que val la pena viure. Si penseu que sou vosaltres sols qui portareu la responsabilitat i això us fa por per creure que no esteu preparats, us confessaré que quasi ningú n'està de preparat, però descobrireu que en tot moment comptareu amb l'ajut i bona voluntat de tots els militants i, creieu-me, això és el més meravellós que es pot viure. Comproveu-ho!

12 d'Octubre per als que no hi van ser

JORDI RICO
ZONA MONTSERRAT

Aquest any, novament, la trobada se celebrava a l'escola dels salesians d'Horta que, com han fet sempre, ens van obrir les portes i van donar-nos totes les facilitats per celebrar la trobada. Des d'aquí, el més sincer agraïment.

Passo a donar-vos alguns detalls de la trobada. Com sempre, després de fer l'acolliment i la recollida del material del curs, es va donar pas a la pregària del matí (preparada per la Zona de la Sagrera-Sant Andreu) i la benvinguda dels militants (enguany vam arribar a ser uns 500). Tot seguit es va procedir a la presentació del pla de curs que estarà centrat en la preparació pel IX Consell de l'ACO que se celebrarà pel maig a Lleida. Es van presentar les propostes de prioritats, entre les quals caldrà, previ treball en els grups, escollir-ne tres de cara al consell. No us anomenaré les sis propostes que hi ha, perquè ja les teniu en el material per preparar el consell i perquè ja tindrem temps per aprofundir-hi, però vull comentar que vaig trobar força interessants la majoria.

Tot seguit, es va donar pas a la ponència a càrrec de la Montserrat Sidera i l'Isidre Ferreté (que trobareu íntegra en el dossier d'aquest butlletí). El títol era: "Resistència, utopia i alegria." La Montserrat i l'Isidre ens van donar la seva visió sobre cap on hem d'anar com a moviment. Quins són els camins que, al seu entendre, ha de seguir el moviment i, també, com nosaltres, com a militants, podem viure la nostra fe i donar-la a conèixer als altres. Crec que van donar algunes pautes molt interessants.

Tot seguit es va obrir un torn de paraules, en què es va poder fer preguntes als ponents o fer aportacions al contingut de la ponència.

Després de tant fer treballar les neurones, la veritat és

hom que va voler va poder fer la seva aportació o el seu comentari sobre la trobada, el Moviment, etc.

Finalment va tenir lloc l'Eucaristia (preparada per la zona Besòs). Com sempre, va

que a tots ens va venir a visitar el cuquet de la gana. Així, doncs, cap a dinar. Vam poder dinar tots junts, compartir l'àpat de la jornada i comentar la jugada sobre què ens havia semblat el treball del matí.

I segurament us estareu preguntant: I del treball de grups què? No en parlem, perquè no n'hi va haver. El comitè va decidir (crec que encertadament) dedicar el temps del treball en grups a explicar les propostes de prioritats a treballar pel IX Consell i el calendari de treball del curs.

Després de dinar vam poder gaudir d'un espai lúdic, on el Paco (militant de la Zona del Baix Llobregat) ens va fer passar una bona estona amb els seus acudits. Aquesta breu estona de disbauxa, va donar pas a una nova edició de l'espai obert de diàleg, en el qual tot-

ser molt viscuda, amb força cants i amb la participació dels infants. La celebració va concloure amb la lectura del manifest, preparat pels militants de la diòcesi de Madrid, que volia deixar palès com en aquests moments de crisi econòmica i de valors, l'ACO i els seus militants tenim una important tasca a realitzar.

Així doncs, com a resum final, puc dir que vam tenir una trobada força reeixida i profitosa, que encara ho hauria sigut més si l'assistència de militants, per part d'alguna de les Zones (com la meua), hagués estat més nombrosa.

Espero que l'explicació hagi servit perquè els que no van poder assistir a la trobada, us en pugueu fer una idea de com va anar. Però ja ho sabeu: per poder-ho explicar i viure-ho, cal ser-hi.

ACO, una opción en libertad para adultos que buscan y encuentran

ANTONIO CASANOVA MARÍN
FEDERACIÓN DE CÓRDOBA

El pasado 2 de noviembre de 2008 nos encontramos por primera vez todos los nuevos equipos de ACO de la Federación de Córdoba. Quedamos por la mañana, llevando cada uno de comer como siempre. Parecía uno de esos momentos en los que todos los militantes de la JOC nos juntábamos para salir a algún encuentro de formación o alguna convivencia, la diferencia eran las canas y los niños/as que llevábamos a cuestas.

Como en todos los encuentros, alegría al ver caras amigas, conocidas y cercanas. Gente buena y obrera toda, y con una cantidad de “talentos” individuales muy interesante para construir una federación.

Llegamos al Veredón de los Frailes, un pequeño asentamiento de colonos, trabajadores del campo que hace pocos años no eran más que un grupo de casas con pocas infraestructuras y que han conseguido un entorno agradable y habitable gracias, entre otras cosas, a la entrega y conciencia de clase de algunos curas obreros.

Como en todos los encuentros de los militantes obreros y cristianos siempre hace frío, ese tipo de salones parecen que pongan a prueba la conciencia de clase de cada uno, pero como somos viejos militantes, llevamos varios calentadores, para no ponerla tanto a prueba que después duelan los huesos, que no es lo mismo ser militante joven que adulto.

Ubicamos a los niños y niñas, y disfrutamos de ver a los de amigos/as que no vemos to-

dos los días y sobre los que nos dice mucho más de ellos su actitud con sus hijos/as de lo descubríamos siendo jóvenes. Ternura, responsabilidad, dedicación, capacidades educativas, etc., muchos elementos para redescubrir a los otros/as como adultos/as.

Dejamos a los niños bien cuidados por manos amigas de otras compañeras, que coinciden en su actitud militante y en que son también compañeras de algunos de los que estábamos en nuestra primera reunión de ACO. Los niños al solecito y a jugar y los/as que militamos de estreno en la ACO a disfrutar con nuestras cosas.

Comenzamos la asamblea con las Bienaventuranzas, y se veía en nuestras caras que éramos gente con “hambre y sed de justicia” que intentábamos en esa asamblea comenzar a proyectar como saciarnos. Contábamos con la presencia de Fina y Alfons, por lo que estábamos “dichosos por que nos iban a prestar ayuda”, pretensión que se confirmó conforme nos contaban sus experiencias, sus opciones claramente reconocibles por todos y su cercanía afectiva.

Las Bienaventuranzas, qué buen plan, qué buen proyecto, qué sencillez para decir elementos tan claves de la fe y la transformación de la realidad, un poco como la ACO que nos presentarían, sin grandes estructuras formales y con elementos de fondo radicalmente rompedores con la dinámica social, cultural y económica predominante.

Allí estábamos los veinte que conformábamos los tres equipos, con dos bajas: una por razones laborales como imposición de las limitaciones a las que el sistema nos tiene acostumbrados, otro por su fuerte implicación política que no es mala referencia en estos momentos de desencanto que vivimos. Los veinte y dos conformamos tres equipos con edades comprendidas entre los cuarenta y tantos, los menos, y los treinta y tantos, los más.

Comenzamos la reunión con una presentación cargada de ironía y humor que nos hacía encontrar con el otro/a de manera distendida y en la que predominaba la humildad y la sencillez, ya que no era muy necesario dar grandes explicaciones, partíamos del conocimiento previo y el respeto compartido.

Fina y Alfons comenzaron a contar qué entendían ellos por el movimiento en el que militaban, me imagino que como lo hace un buen militante de la ACO haciendo revisión de su propia existencia y recabando información de su nutrida experiencia con una buena elección de hechos, he de decir, como es habitual en nuestra metodología.

Nos situaron ante la estructura de la ACO, liviana pero funcional para la dura realidad de trabajadores que además pretenden comprometerse y ser coherentes con la totalidad de su vida. Nos motivaban con los muchos rostros que antecedían nuestros pasos y nosotros/as a ▶

► la par nos emocionábamos con las posibilidades de crear una realidad nueva que daría cabida a muchos militantes cristianos, a los que ofrecer un lugar para trabajar por construir un mundo más justo.

coordinaciones a nivel catalán, estatal e internacional, la vinculación con otros procesos de acción en conexión con la realidad obrera actual como la pobreza, las migraciones, la vida en los barrios. Procesos de ac-

visiones programadas para evitar la “fatiga” del grupo tras una larga etapa de conocimiento en el que muchos elementos de la vida del otro/a no me son ajenos y al ser tan reconocibles nos dé la sensación de no avanzar.

Nos familiarizamos con muchos elementos nuevos y otros reconocibles en nuestra propia identidad militante: el número y orígenes de algunos de los 820 militantes que componen la organización, las funciones del comité general y de zona, algunos elementos de la constitución histórica de la ACO con el apoyo y bajo la tutela de la ACO francesa y suiza, al igual que nosotros comenzando una andadura nueva, el genuino elemento de la presidencia bicéfala con equidad de género, la cotización de las 14 horas, la Jornada del 12 de Octubre, las prioridades o recomendaciones para la acción, los encuentros de formación y de Semana Santa, la tradición oral del apadrinamiento de un grupo mayor sobre otro más joven, la intensa relación existente con la Pastoral Obrera y otras

ción sobre los que comentaban algunas acciones que se habían realizado en federaciones o equipos, las implicaciones de muchos/as de sus militantes y algunas de las últimas acciones sobre la crisis, etc.

La importancia capital de la vida del grupo fue uno de los temas centrales, en el que se abordó la necesidad de la concreción y seguimiento de la acción como posibilidad privilegiada de “regenerarse” y transformar la realidad a la vez que nuestros propios valores y actitudes van constituyendo un estilo de vida.

Nos recomendaban apostar intensamente por la RVO, y la necesidad de asegurar que durante el año propiciemos experiencias de revisión positivas para el equipo. Siendo interesante para forzar esta dinámica la incorporación de algunas re-

Entre una reflexión y otra nos enseñan unas fotos, comentándonos, que todos no son tan “puretas” como ellos. Ese prejuicio sobre nuestra interpretación de su edad, infundado, no fue resuelto con las fotos, ya que todos los fotografiados eran dos días más jóvenes que ellos. No hacían falta fotos, nos bastó su presencia para interpretar que más quisieran muchos veinteañeros tener la mirada joven y la pasión de estos dos curtidos militantes.

Se hicieron algunas preguntas sobre el proceso de iniciación, que como era natural no fueron resueltas aunque si nos quedó una cosa clara bajo una óptica creyente profunda: “es una opción del adulto, buscar y encontrar”. Recomendaciones ante este tema pendiente: “Hacer lecturas selectivas de materiales editados por la ACO ►

► y otros trabajos de personas con un pensamiento acorde con sus intuiciones y leer el Boletín. No temer a vivir como adultos que se construyen a si mismos, sobre todo cuando cuentan con la compañía de un Jesús que apuesta decididamente por los pobres.

En definitiva quedó clara

me encomendaron reflejar. Hoy ha muerto el cura Antonio. Antonio Pareja era un cura obrero que fue consiliario de la JOC, potenciador y articulador de la Asociación de Vecinos de mi barrio durante mucho tiempo e impulsor de múltiples luchas y consecuciones sociales. En este momento era consiliario

largo? (Se refería a Paco Aguilera, actual consiliario de la ACO y que nos dure por mucho tiempo.)

–No el otro, el gordito, el que tenía gafas.

–Es que a mí los curas no me van.

–¡No, hombre! Este cura estuvo en la Asociación de Ve-

que existía una visión de organización que apuesta por la libertad en las acciones y las propuestas.

Tras comer y atender a los niños/as y seguir acogiéndonos mutuamente continuamos con una Eucaristía en la que se hizo eco nuestra historia personal con aquellas personas que han sido para nosotros/as estímulos para nuestra militancia y expresión de un Dios que nos impulsa a través de muchos gestos que constituyen una dinámica histórica de liberación, en la que la incorporación de nuestros equipos a la ACO no es más que una ratificación de que Dios sigue haciéndonos un guiño y acompañándonos en la búsqueda de un mundo nuevo.

Como decía Fina en la Eucaristía, gracias Señor porque hacemos una opción que nos hace felices, somos ricos en vivencias frente a la riqueza de los que no pierden con “la crisis”.

No puedo terminar este texto sin salirme del tema que

federal de la Pastoral Obrera en Córdoba, combinado esto con su afición por la carpintería y el trabajo físico. Durante el oficio de su entierro éramos muchos los militantes de toda índole que estábamos allí. La celeridad oficial hizo mención a muchos de sus valores pero nadie nombró su opción de clase, su vinculación con la gente de nuestros barrios, ni su tarea pastoral prioritaria, sí se dijo que tenía grandes habilidades intelectuales, que estudió en Comillas y que fue profesor de filosofía en el Seminario. Creo que no se enteraban o no se querían enterar de quién fue el cura Antonio.

Como todas las noches, entre baños y cenas de los niños, fui a tirar la basura y pasé a comprar tabaco por la tasca de “nadies” a la que suelo ir, El Paco del Final, cuando escuché a un habitual del lugar que decía:

–¿Sabéis que ha muerto el cura Antonio?

–¿Quién era ese, el del pelo

cinso del barrio, era un cura bueno, que luchó mucho tiempo por el barrio, un tío legal, te lo encontrabas en los bares, con la gente.

La conversación era seguida con inquietud por varios alcohólicos y si no pierdo la cuenta al menos por dos antiguos drogadictos, si esa tarea deja antigüedad, y como no, por el que os cuenta este hecho y que en aquel momento pensó: Gracias Señor porque no hay gesto que no aporte a la historia de liberación de los empobrecidos, gracias señor porque la gente sencilla, como siempre, descubre más de lo que otros descubren o quieren descubrir y porque nos pones en camino junto con la ACO para seguir trabajando por la construcción del Reino de Dios, para que llegue un momento en el que no hagan falta curas obreros, ni ACOs, y los habituales de El Paco del Final sean conscientes de su propia dignidad como hijos/as de Dios.

Castanyada educativa

JOAN ANDREU PARRA
GRUP LA GUARDERIA – ZONA BESÒS

El dissabte 8 de novembre vam organitzar la tradicional Castanyada de la Zona Besòs a la Parròquia de Santa Clara del barri de Morera de Badalona. L'Andrés Viedma, amb el suport de Manel Andreu i Xavier Pegenaute, va aportar-nos una ponència molt ben preparada: "Les prejubilacions, bé individual, mal col·lectiu".

En primer lloc, se'ns va explicar la diferència entre jubilació anticipada i prejubilació. La primera pot demanar-la qualsevol treballador que tingui entre els 60 i els 65 anys i que compleixi el requisit d'haver cotitzat 40 anys, sabent que cada any que s'avanci a la data de jubilació haurà de deduir un 6% de la pensió. Les prejubilacions, en canvi, són rescissions de contracte de persones que no compleixen els requisits per jubilar-se (és a dir, tenen menys de 60 anys) i acostumen a venir de la mà d'un ERO (expedient de regulació d'ocupació).

Les prejubilacions, en definitiva, són forçoses i les impulsen les empreses amb criteris de reducció i rejuveniment de plantilla (80%) i de reducció de costos (78%). L'Andrés va ressaltar l'alt cost social d'aquesta mesura (reducció del superàvit de la Seguretat Social, prestació d'atur, desaprofitement de l'experiència que aquestes persones han adquirit...) i va fer autocrítica com a sindicalista ja que els agents socials estaven sobreutilitzant aquesta sortida, poc imaginativa, i considerava que això era un error estratègic (casos de Seat, Telefónica, Repsol, Tabacalera...). Fins i tot, es va

arribar a plantejar que les empreses estan fent una discriminació als seus treballadors per raó de la seva edat i això és anticonstitucional.

En aquest sentit, en Manel Andreu va recordar que moltes vegades des dels sindicats es negocia tenint present els aspectes personals més immediats de les persones afectades, buscant solucions el mínim de traumàtiques possibles i això pot fer perdre de vista la dimensió col·lectiva.

També es va destacar que les persones que entren en el lloc dels prejubilats ho fan en unes condicions més dures que el que marxa (en el cas de Seat, s'ha arribat a donar el cas que la persona que entra en el lloc del prejubilat percep només un 80% del salari de conveni), que la vivència obrera del treballador sortint és molt més forta que en el treballador entrant (no oblidem que les prejubilacions també estan firmades pel Comitè d'Empresa i si el jove entra a treballar en unes condicions precaritzades no tindrà cap bona impressió dels representants dels treballadors).

D'altra banda, les prejubilacions porten associada una pèrdua de poder adquisitiu, ja que les correccions que s'apliquen a les pensions no són les mateixes que s'apliquen als salaris de conveni. Arribats a aquest punt es va destacar la contradicció evident en una

societat de consum, que necessita de persones amb capacitat real per adquirir béns i endeutar-se: precisament el nou treballador i el nou jubilat disminueixen el seu poder adquisitiu.

L'Andrés ens va presentar unes dades bastant clarificad-

res: Espanya és el setè país més vell del món i, al ritme actual, el 2050 hi haurà més persones majors de 60 anys que la resta de la població. Es calcula que el 2048 no hi haurà suficients treballadors en actiu per cobrir les pensions. El 2005 hi han hagut 300.000 prejubilacions.

Quan va finalitzar la xerrada, la majoria dels trenta i escaig militants vam participar a la celebració eucarística de la comunitat de Santa Clara, amb el rector Lluís Hernández al capdavant. Tot seguit vam poder compartir un sopar tardorenc animat amb castanyes i el preceptiu moscatell.

El treball com a font de vida

Acte de la Pastoral Obrera a Granollers

JOSEP ANTON CORDERO
GRUP RENOÛ-ZONA VALLÈS OC.

“En el món del treball les coses estan canviant moltíssim i molt de pressa”, ens deia en Paco Porcar a la presentació del llibre *El treball com a font de vida*. (Trobareu una breu ressenya de la versió castellana d'aquest llibre a l'última pàgina d'aquest Butlletí.) Estem vivint el model de la precarietat laboral i la temporalitat, que comporta un problema molt greu per a la nostra societat: no solament estem perdent drets laborals assolits durant més de cent anys, sinó que també ara per primera vegada els nostres fills no tenen capacitat de controlar la seva vida. Avui és molt difícil ser pare o mare i disposar de temps per als teus fills. En Paco anava fent pinzellades del que li passa al món obrer d'avui tot analitzant la nostra societat: l'economia és el cen-

ment continu i si no li posem límits ho envaeix tot. Per això els economistes parlen amb eufemismes com ara “desregular” o “liberalitzar” quan el que volen dir és que s'eliminin totes les barreres perquè qui pugui guanyi molts diners. Una rere l'altra en Paco les deixava anar amb claredat i contundència. Avui el treball s'ha convertit en un obstacle per a la vida en comptes de ser un instrument de vida. Els accident laborals són el primer problema social d'Espanya amb 1000 morts cada any i uns 5000 treballadors invàlids per a tota la vida. El 60-70% dels accidentats són joves i immigrants. Torna a insistir sobre la mateixa idea: la precarietat laboral no solament precaritzava el treball sinó que també ho fa també amb les nostres vides.

sentit de preocupar-se pel que està passant amb la dignitat de les persones en el món obrer. Que la situació natural dels éssers humans és la de tenir sentit de comunió i de caritat política. Que la nostra felicitat només la podem obtenir quan aconseguim la dels altres com deia sant Pau “Busqueu la felicitat dels altres”. Que aquesta comunió només es pot construir des de l'amor i la llibertat. Aquest va ser el punt de partida per fer-nos adonar que la societat actual va just en direcció contrària. La societat es caracteritza per l'individualisme i l'hedonisme (l'important és fer el que a mi m'agradi, no si és bo o dolent), pel consumisme (no és consumir molt sinó veure com a normal el fet de consumir, llençar, etc.), pel subjectivisme, el relativisme i el secularisme (els valors me'ls defineixo jo mateix, són relatius i em fan viure com si la vida signifiqués poc). Dins d'aquesta cultura que marca el que és “normal” pensar, fer i sentir, està en joc poder ser persones recuperant el sentit de justícia i mostrant que hi ha una forma diferent de viure. No sé si compraré el llibre (ell diu que és una eina de treball no un llibre), però us puc assegurar que és un autèntic goig sentir parlar aquest home amb el seu accent valencià explicant anàlisis complexes amb tanta claredat, senzillesa i vehemència. La jornada va ser preparada amb cura pel Pepe Baena i els companys del Vallès Oriental i després de la xerrada vam sentir els testimonis de dos obrers d'avui, un militant de la JOC i una de l'ACO (que teniu a continuació). A l'acte hi va assistir el bisbe de la diòcesi de Terrassa.

tre de tot (en comptes d'estar al servei de fins socials), això va convertint la persona en un instrument i en conseqüència la dignitat humana es destrueix. Els que ho pateixen més són els joves, les dones i els immigrants. Quan el país necessiti immigrants els deixarem entrar, quan no, tancarem la porta o els tornarem a casa seva. El sistema capitalista necessita creixe-

Però en Paco no va parlar només amb claredat de la situació social sinó que va explicar que el llibre era un resum del treball extens que van fer un grup de l'HOAC per respondre a la pregunta que li van fer des de la Pastoral Obrera de Toda la Iglesia (POTI): “Per què és important per a l'Església el que està passant al món del treball avui?” La resposta anava en el

Testimoni d'una militant d'ACO

CARMEN CABALLANO MINGORANCE
GRUP MOLLET II - ZONA VALLÈS ORIENTAL

Me llamo Carmen, soy cristiana, obrera y militante de ACO. Mi vida laboral transcurre desde hace diez años en una fábrica del textil donde trabajamos 750 personas, de las cuales el 95% somos mujeres. Tengo la suerte de que la empresa es de las pocas multinacionales del sector que han apostado por una calidad y un prestigio que se han labrado durante más de 35 años de producción aquí en España. Por lo tanto no hemos sufrido la deslocalización, aunque sí las distintas crisis que a lo largo de estas tres décadas se han sufrido y se están sufriendo en el país. Con los distintos efectos que ello conlleva como son diferentes Expedientes de Regulación de Empleo.

La fotografía actual de la empresa es la siguiente: mayoría de mujeres pero los puestos de mayor responsabilidad los tiene los pocos hombres. Eso se traduce en una insensibilidad evidente ante las dificultades que una mujer trabajadora pueda tener a lo largo de su vida laboral. Es aquí donde tiene un papel importantísimo la representación sindical y la responsabilidad que ello conlleva. Me enorgullece enormemente formar parte de un comité de empresa que desde el principio se ha destacado por ser luchador y reivindicativo. Mi fe en Jesús y en sus palabras, recordemos aquellas de "id vosotros también a trabajar a la viña...", hicieron que me decidiera a presentarme a las listas para miembro del comité y mis compañeras me ofrecieron su confianza y su apoyo. Después de un

tiempo te das cuenta que lo que defiendes en todos los ámbitos, ya sea en salud laboral, o en metodología de trabajo o en cualquiera de los diferentes grupos de trabajo del comité, es el humanizar el trabajo. Día a día nos tenemos que enfrentar con los intentos por parte de la empresa de deshumanizar al trabajador y reducirlo a una máquina más de producción. Si a esto le sumas que eres mujer todo se complica aún más. Todo esto lo digo desde una posición de privilegio, ya que por fortuna en la empresa donde trabajo y donde desempeño mi responsabilidad sindical, es una empresa con un historial sindical fuerte, donde mis compañeras de comité son mujeres comprometidas, defensoras de los derechos y ejemplos de humanización en el mundo del trabajo.

Tenemos que partir desde el punto de que por ejemplo, tenemos aplicado un método de trabajo por prima que se utiliza en robótica, esto quiere decir que tenemos medido el tiempo que supuestamente se debe tardar en realizar una operación en centésimas de segundo. Con este dato nos podemos hacer una idea de la lucha constante que significa humanizar este trabajo. Hay que pelear cada paso que se da hacia delante en derechos y humanización.

A veces, y pienso que es lo que más me duele, tienes que discutir estos derechos no solo con la empresa sino con tus propias compañeras, que se sienten tan devaluadas que se consideran una máquina más de la fábrica. Es aquí donde tenemos

que aportar más fuerza y argumentos para hacerles ver que no es así. Como cristiana me siento responsable de transmitirles el mensaje que Jesús nos dio de dignidad y que tan claro lo dejó dicho en su oración "Padre nuestro que estás en el cielo...", "Padre nuestro...", es decir todos somos hijos de Dios y por lo tanto iguales ante El. En un principio cuándo empecé mi responsabilidad como miembro del comité, me era muy difícil manifestar mi condición cristiana, pero ahora es precisamente ello lo que me ayuda a seguir adelante con el difícil trabajo sindical. Tenemos mucho camino hecho, pero no es ningún secreto que últimamente se están dando casos, cada vez más a menudo, de ceder derechos que costaron mucho conseguir, por causas muy diversas. Es nuestro trabajo velar para que esto no suceda. Tenemos que vigilar y pelear con todos los argumentos posibles para que sigamos manteniendo los derechos ya conseguidos y no dar ni un paso atrás. Recordemos el intento de implantar las 65 horas semanales, apoyado por la mayoría de los gobiernos de Europa, o el de abaratar el despido y que lleguemos a ser todos trabajadores eventuales de ahora te necesito mañana ya no. O de la falsa publicidad negativa que se le da a la mujer trabajadora, acusándola de un mayor absentismo, cuándo está demostrado con datos y cifras reales que no es así. Si el trabajo se humaniza, se dará la oportunidad a la trabajadora de ser igual de productiva que cualquier trabajador. Me alegra ▶

► enormemente poder poner a mis compañeras como ejemplo. En la fábrica, y todo gracias a un gran trabajo en equipo y el creernos que somos capaces de tener argumentos positivos y creer en un compromiso común, recordemos lo de que “la unión hace la fuerza”, hoy por hoy podemos decir que hay 17 horarios que no alteran a la productividad de la empresa. Las trabajadoras con hijos menores pueden, deben y lo hacen, pedir una reducción de jornada para compatibilizarla con los horarios del resto de la familia. Las compañeras que están en el dulce momento de la gestación, tienen una hora diaria dentro de la jornada laboral, para dedicarle a la relajación y a la preparación al parto, todo impar-

tido en el mismo centro de trabajo, así se reduce la fatiga que un trabajo en cadena puede suponer para ellas. Son un par de ejemplos de un trabajo humanizador.

Claro está que también hay batallas que perdemos y que la desilusión intenta ganar. No podemos olvidarnos que hay compañeras de familia monoparental con hijos a su cargo, que necesitan complementar su salario con un trabajo alternativo porque su nómina no es suficiente, aunque tendría que serlo. Tampoco olvidamos que cada año en la negociación del calendario tenemos que pelear la intentona por parte de la empresa de acortar los días seguidos de descanso en verano y a su vez alargarnos las horas

productivas a su antojo haciendo referencia a la famosa ley del convenio donde se refleja el derecho por parte de la empresa de aplicar una flexibilidad a su favor. Tenemos muy presente que la representación de nuestros hermanos inmigrantes en la fábrica es minoritaria por no decir nula, de 750 personas en plantilla el número de compañeras provenientes de otros países es de cinco, este hecho tiene diferentes interpretaciones muy debatibles.

A veces me siento como el que apuesta por el caballo perdedor, pero mi amor a Jesús me recuerda donde debo estar, que es al lado del que más lo necesita, para así enriquecerme de su infinito amor.

Un dia en la vida de...

Una metgessa

MARTA VIDAL
GRUP MOMACACOS-ZONA MONTSERRAT

Em dic Marta, tinc 38 anys. Estic casada amb el Lluís. Tenim 3 fills: el Martí, de quasi 8 anys; el Raimon, de 6 anys, i el Lluç de 3 anys i mig.

El despertador sona prop de les set. De sobte noto una cama que està sobre meu, és el peu del Martí que cada matinalada fa el riuet i aleshores acaba al nostre llit. El Raimon ja fa estona que dorm al supletori que li vam posar a la nostra habitació, perquè tots no hi cabíem i jo acabava la nit en qualsevol dels llits dels nostres fills. El Lluç, que ja sent enrenou, crida des de la seva habitació que vol el biberó... Vinga tots en dansa! Darrerament el Lluç també ens visita... Això del dormir amb ordre ho portem una mica malament...

Al matí anem per feina: dutxes, fer els gots de llet, anar a comprar pa, preparar els esmorzars i les bosses, ajudar a vestir la canalla..., que es beguin la llet, es rentin la cara, es posin la jaqueta... El Lluís i jo ens repartim les tasques. Sortim de casa a les 8. El Lluís els porta a l'escola (fan una hora d'acollida abans d'entrar a la classe). Jo vaig cap a la feina. Vaig en cotxe (treballo a uns 8 kilòmetres). Sóc metgessa, treballo a l'Hospital de Martorell. Sempre arribo 10 minuts tard a la feina, encara que em llevi 10 minuts abans, sóc un desastre. La feina comença amb una reunió de servei (sóc internista), comentem els ingressos de la guàrdia i les incidències de la planta d'hospitalització. Molts dies

continuem amb una altra sessió sobre revisió de temes o revisió de casos de pacients. Després anem a esmorzar ràpid tots junts (això està bé perquè crea caliu). Aleshores jo vaig cap al despatx del meu equip. Dins el meu servei, estic en un departament anomenat UFISS (Unitat Funcional Multidisciplinària Sociosanitària). Som un equip format per una infermera, una treballadora social i una metgessa. La nostra UFISS és mixta: geriàtrica i pal·liativa. Atenem pacients geriàtrics i pacients en situació de malaltia avançada o al final de la vida. Encara que soni una mica dur—de fet treballem amb pacients que estan en situació impactant des del punt de vista sanitari i emocional—és molt gratificant,

malgrat les dificultats. Cada matí fem un repàs, un per un, dels nostres malalts: del seu curs evolutiu, del treball fet amb les famílies, de si necessitaran reforçar l'educació sanitària en algun aspecte, de si necessitaran de recurs a l'alta, etc., planifiquem el treball i els anem a visitar. Un cop els hem vist a tots, al final del matí ens tornem a reunir per revisar i planificar de nou. Moltes vegades fem reunions amb les famílies dels pacients per abordar els problemes i valorar les necessitats. Alhora ens coordinem amb els diferents nivells assistencials: equips d'atenció primària, equips de PADES (atenció pal·liativa ambulatoria), centres residencials, centre sociosanitari, etc.

Cada cop tenim més feina. Jo he de treballar en equip, i no sempre és fàcil. Abans de dedicar-me a l'UFISS jo anava per lliure i informava de les meves decisions. Ara les decisions són compartides amb el meu equip i cal consensuar-les.

La jornada laboral acaba a les 15h. Dino a la feina i m'agrada aquesta estona de menjador per compartir amb altres companys. Arribo a casa a quarts de quatre. El migdia em va molt bé per comprar menjar, veure què farem per sopar, fer un cafè tranquil·lament a casa, preparar els berenars...

A les 5 vaig a buscar els nens a l'escola. Ho faig cada tarda, excepte els dies que tinc guàrdia, aleshores els grans els recull el Dani (el nostre cangur) i el petit la iaia Lolita (la meva mare).

Mentre sortim de l'escola cap a la plaça, comencen a berenar. Quasi cada dia anem a la plaça, perquè el Martí i el Raimon fan música, el Martí fa catequesi i de vegades anem amb el Lluç a la biblioteca a llegir contes (mentre els seus germans estan a música, li encanta mirar mil contes!)... Tot està situat a la plaça: l'Escola de

música, la Biblioteca i la Parròquia... A les tardes la plaça de l'església s'omple de mares, nens, nenes i algun pare. De vegades costa trobar la canalla entre tanta gent! La meva mare

ve amb nosaltres cada tarda i a mi m'ajuda perquè ens podem repartir la feina per si hem de fer algun encàrrec. El Raimon juga a futbol a la plaça, el Lluç juga amb tothom i amb tot (és molt sociable, i malgrat l'edat, es relaciona amb nens més grans) i el Martí és el que està més ocupat, perquè ha de fer deures i algunes tardes va a casa del seu avi per fer una mica de reforç de l'escola. Jo em passo part de la tarda conversant amb altres mares... Això de fer de mare et dóna una visió social molt ampla, m'agrada molt conversar, tant de temes de nens, com de qualsevol altra cosa. Tot sovint em pregunto què carai feia jo a les tardes, abans de tenir fills! Un dia a la setmana procurem anar a veure la besàvia (la iaia Rosa) que també viu a la plaça. Cap a dos quarts de vuit arribem a casa, primer passem una estoneta a la impremta (l'empresa de la família del Lluç) que està sota casa. Saludem els avis paterns i juguen una estoneta a l'ordinador de la impremta. Ara comença l'odissea del vespre: mentre el Lluç els dutxa, jo començo a preparar el sopar a la cuina: em poso la ràdio, poso el sopar al foc,

paro taula, desfaig les bosses dels nens, miro les agendes..., vaig apuntant encàrrecs en diferents papers... Cap a dos quarts de nou sopem tots junts. És un moment important, ens

expliquem com ha anat el dia, què estem fent a l'escola... Cap a un quart de deu van a dormir; els hi portem tots dos: jo em quedo amb el Martí perquè llegeixi una mica i el Lluç s'emporta el Raimon i el Lluç per explicar un conte. Si anem més tard, el Lluç se'ls emporta tots tres a llegir el conte.

Tots tres tenen una manera diferent d'encarar la son: el Martí s'adorm sol sense problemes; el Raimon necessita que ens quedem amb ell fins que s'adorm (tot agafant-li la mà) i el Lluç és variable, però sempre es pren un biberó abans de dormir. Mentre el Lluç fa tot això, jo torno a la cuina i recullo el "desembarcament de Normandia". Es pot dir que acabem cap a les deu del vespre. Si no tenim reunió, el Lluç i jo xerrem, llegim, pleguem roba o jo estudio una mica. Si tenim reunió, doncs som-hi. Som consiliaris d'un grup de JOC a més d'altres responsabilitats; això fa que tinguem dues o tres reunions a la setmana.

El Lluç i jo som d'anar a dormir una mica tard. Deixem preparat el biberó del Lluç i el supletori del Raimon i posem el despertador prop de les set.

Parlem amb

Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat

TON CLAPÉS
GRUP RODALIES - ZONA MONTSERRAT

“A vegades som més ecumènics amb els de fora de l'Església que amb els de dintre”

Agustí Cortés Soriano (València 1947), bisbe de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, diu que la seva vocació ha estat la de rector de parròquia. Provenent d'una família molt religiosa, té tres germans que són capellans, ha tocat moltes tacles, vicari, rector, professor d'institut i de teologia, consiliari d'un moviment (Joventut Independent), responsable de pastoral juvenil, secretari personal de l'arquebisbe de València, rector del seminari, canonge de la catedral i també va estar dos anys a Roma per fer la tesi.

El 1998 va ser nomenat bisbe d'Eivissa on va estar sis anys i el 2004 va ser nomenat primer bisbe de Sant Feliu amb el repte d'engegar una diòcesi “aprofitant tot el que hi havia per crear una nova identitat i consciència diocesana”.

En una situació de crisi com la que vivim quin hauria de ser el paper i el missatge de l'Església?

Estem molt convençuts que hem de dir una paraula i hem de convidar la gent a adoptar una actitud evangèlica davant la crisi. La crisi és econòmica i social i en definitiva és humana i tot el que és humà afecta l'evangeli. He demanat consell a les persones que estan dintre d'aquest món i a persones especialistes en la doctrina social de l'Església; també he proposat als bisbes de

Catalunya demanar una visió de la situació actual i de la resposta que es podia donar des de l'Església. El Vaticà i la Conferència Episcopal Espanyola també estan en aquesta línia.

Com a queixa pública nosaltres hem de dir que no hi ha cap sistema econòmic i social que sigui la solució, tots donen la possibilitat que una persona amb ambició i sense escrúpols es pugui aprofitar d'aquest sistema. Sembla que l'arrel d'aquesta crisi és una arrel humana de manera de fer, d'estil, de manca de criteris fermes de com entendre els diners, la propietat, el treball, l'organització social i el sistema financer.

L'Església també viu un període de canvis i convulsions, quins han de ser els reptes que ha d'encarar per tirar endavant?

Com deia un teòleg important, l'Església havia viscut un temps d'extroversió molt forta vers el món, vers la societat, la cultura i ha de seguir acompanyant la humanitat en el seu moment històric, però també té un sentiment d'haver-se buidat d'alguns elements que li donaven el cos i l'estabilitat. El repte seria que l'Església es retrobés a si mateixa des de l'evangeli, purificada i sense perdre allò que és propi mantenint aquest diàleg i aquest acompanyament de la societat i el món actual. Hi ha gent que estaria per subratllar allò que és identitari i gent que subratllaria més allò de ser presents en la societat i la cultura. Des del punt de vista teòric no podem

renunciar a cap dels dos vessants de la mateixa realitat d'Església, Nosaltres no som significatius sinó som de Jesucrist i si nosaltres no som de Jesucrist no podem significar res.

Una part dels creients creuen que l'Església ha d'afrontar canvis de funcionament com l'ordenació de les dones o el celibat dels capellans?

La veritat és que allà on s'ordenen dones i no hi ha celibat el problema és tant o més greu que el nostre, ni s'ha crescut ni hi ha més vitalitat evangèlica. Sortint del Vaticà II pensàvem que la reforma estructural de l'Església era la resposta. El problema no està en una reforma estructural, s'ha de reformar el que calgui però el problema de fons no se soluciona mitjançant l'estructura. No podem pensar en criteris com qui reforma una empresa, reformes el sistema de producció i el màrqueting i tens més èxit. Sigui amb sacerdots cèlibes o no, el problema de fons seguirà sent el mateix: creure o no creure a fons i autènticament en Jesucrist i el seu evangeli. Aquesta és la gran qüestió. Problemes de vocacions n'hi ha a tot arreu amb dones ordenades o no i amb capellans casats o no.

Llavors que s'ha de fer?

Hi ha una dificultat objectiva, tot i que la gent en general té una experiència positiva d'Església perquè ha fet un servei impressionant en molts àmbits, en canvi la imatge que té són els quatre estereotips ▶

► que ens marquen els mitjans de comunicació. Això és una dificultat molt gran per predicar perquè a priori has de salvar un prejudici que té la gent respecte a l'Església.

Hem de fer un esforç per parlar des de la preocupació, el neguit i la recerca de la gent. Hem de trobar el llenguatge més accessible a la gent, donar raó del que creiem amb convicció i autenticitat. La gent ha de veure en nosaltres que allò que creiem, ho mirem de viure amb humilitat i senzillesa, reconeixent els nostres pecats. Hem de ser autèntics. La gent necessita gent autèntica.

Els mateixos creients ens trobem allunyats sovint de la jerarquia...

Crec que en general els capellans i els bisbes estan molt a prop de la gent. Que estan lluny crec que també és un estereotip. La gran felicitat del pastor és conèixer els feligresos, estar a prop d'ells i escoltar-los. No sé si parlo en nom de tots, però crec que la gran majoria van per aquí.

Però sovint sembla que aquesta comunicació sovint no arriba o es donen missatges molt allunyats de la gent...

Els que ens ha de preocupar és si el missatge és evangèlic. Sant Pau havia d'escandalitzar amb la seva paraula. Sociològicament la majoria no pensava com Sant Pau. Sociològicament ningú va demanar el cristianisme. De vegades els nostres missatges cauran molt bé i de vegades no a segons quin grup d'interessos o d'opinió. Si la paraula és evangèlica és salvació per a la

gent. Aquesta salvació ha d'arribar de manera entenedora. No hem de tenir por a la diferència, al que sí que hem de tenir por és a la desconexió social.

Parlant de la diferència, dins de la mateixa Església hi ha moltes sensibilitats diferents. Això fa que en el bisbat de Sant Feliu, com a la resta de bisbats, hi ha paròquies de diferents estils portades per gent de l'Opus, neocatecumenals, etc. Hi ha gent que no s'hi acaba de sentir bé.

És un gran repte que tenim davant. A vegades som més ecumènics amb els de fora de

gui incapaç de celebrar l'eucaristia amb l'altre, de reconèixer un valor en l'altre, això és greu, molt greu.

Puc reconèixer que l'altre té estils, mentalitats, diferents però l'haig de reconèixer com a germà meu. No tinc por al pluralisme però sí a un trencament i a la incapacitat de ser ecumènic dintre de l'Església. El pluralisme que esdevé trencament és un pluralisme malalt d'ideologia.

I les relacions amb la resta de religions i creences, com s'ha de portar?

Hem d'estrènyer els lligams de col·laboració, sobretot de cara a les injustícies, la pobresa, la cultura, de cara a la defensa de la vida, dels dèbils. Normalment les religions tenen sensibilitat vers l'humanisme i en aquest humanisme ens hauríem de trobar per col·laborar. Hem de fer el possible des de l'Església perquè no hi hagi cap tipus de rebuig cap a l'altra cultura sinó sentir-se propers d'ells. És veritat que algunes religions han d'evolucionar molt per respectar els drets humans. Hem d'ajudar a caminar en aquesta direcció.

Quin paper juga l'ACO en un bisbat com el de Sant Feliu?

Un dels objectius més importants de l'ACO, com d'altres moviments d'acció catòlica especialitzada, crec que és la integració parroquial. La realitat comunitària plural és irrenunciable. La parròquia és una garantia de catolicitat, de comunitat plural. L'aportació que fa un moviment especialitzat no ►

s'ha de perdre, perquè és una riquesa ja adquirida però s'ha de complementar amb la integració comunitària, qui parla de parròquia parla també de diòcesi. La diòcesi ha de saber que hi ha unes persones amb una determinada sensibilitat molt arrelades al món social obrer i que aquestes persones són tan germans meus i pertanyen a la mateixa comunitat que celebren l'eucaristia, comparteixen els seus problemes, il·luminen

la pròpia comunitat des del seu lloc i la seva sensibilitat. Si no tenim vivències comunes compartides acabarem aïllant-nos i morint.

Questionari breu:

Un text de l'evangeli: La primera benaurança, "feliços els pobres en l'esperit".

Un record d'infantesa: Les meves experiències com a escolta.

Un llibre: Qualsevol de Romano Guardini.

Una pel·lícula: Em va impactar *Roma ciudad abierta / Roma città aperta*, de Roberto Rossellini.

Una música: *La passió segons Sant Mateu* de J.S. Bach.

Escolta la ràdio? Un quart d'hora quan esmorzo. Catalunya Ràdio i la COPE pel que diuen i el que deixen de dir. Hi ha hagut una certa correcció però no ha estat suficient.

El món tal com és

Militància i salut a Santa María Chiquimula (Tzolojche)

ANNA CHAMORRO
ZONA SANT ANDREU-SAGRERA

Santa María Chiquimula és un municipi del departament de Totonicapán, a Guatemala. Es troba a l'altiplà del país, en una zona amb grans desnivells i camins molt fragmentats, i acull més de 42 000 habitants. El 99% és població indígena Maya-Kiché.

El mapa mostra l'extensió del municipi. Al centre es troba el nucli urbà on viuen unes mil persones. A l'entorn muntanyós, les Comunitats, s'hi pot accedir per camins de terra que no sempre estan en bon estat; sobretot a l'època de pluges l'accés és més difícil.

La cobertura sanitària a les zones rurals és molt mínima, només a Santa Maria, al poble, hi ha un Centre de Salut amb un metge i un infermer que atén només al matí i no tots els dies de la setmana. A les Comunitats hi ha els "Puestos de Salud", que són petites instal·lacions on un auxiliar d'infermeria o a vegades un infermer atenen molt puntualment les urgències, el control de vacunes i d'embaràs de la població de la zona. L'horari és imprevisible, per arribar al "Puesto de Salud" moltes persones han de caminar una hora i no tenen assegurat que hi hagi algú per atendre la seva situació.

Per donar resposta a aquesta realitat, les Comunitats s'han organitzat en Comitès de Salut, formats per:

- **Animador/a de Salut:** líder comunitari que vetlla per la salut de la seva Comunitat, tenint en compte la medicina preventiva pròpia de la cultura Maya, un gran coneixement de les propietats medicinals de les

▶ plantes de l'entorn, però també amb coneixements de medicina química, poden vacunar, fer cures...

- Animador/a de la Terra: líder comunitari que vetlla pel treball de la terra, el conreu de verdures i arbres fruiters, de forma ecològica.

- Llevadora: la dona que vetlla pel procés d'embaràs i el part d'altres dones de la seva comunitat. Són dones referents, amb un carisma i fortalesa especials.

- Promotora de materno-infantil: la dona que es troba en situació d'embaràs o amb fills/es menors de 6 anys. Té una funció educadora molt important per altres mares amb fills/es petits/es.

Aquests Comitès de Salut normalment estan formats per un número superior a quatre, això permet una millor atenció a la comunitat. Són coordinats per un Equip de Salut que està format per un metge, un infermer, i dues dones amb coneixements en medicina natural.

Cada mes el Comitè de Salut rep formacions al centre del poble, això vol dir que aquelles líders amb nens/es petits/es que viuen en les co-

munitats més allunyades comencen el seu camí de matinal, i després de varies hores caminant de nit, inicien la seva formació de dos dies al centre. Tot és un servei a la comunitat, i elles diuen que ho fan perquè:

“no hay doctores ni enfermeras”

“me eligió mi comunidad”

“siento la necesidad de mi gente”

“quiero aprender”

Els Comitès tenen l'autoritat i la confiança per agrupar a les persones de les seves comunitats i traslladar la formació rebuda, sempre de manera més

concreta i propera a la vida quotidiana.

Moltes dones a qualsevol hora, visiten malalts, altres dones que estan en procés de part... Vetllen de dia i de nit per la seva gent, com elles mateixes diuen, “nací para esto”. **És la seva opció de vida.**

(Segons les dades pròpies de Centres de Salut del país, de diferents organitzacions que treballen en Salut Comunitària a Guatemala i també la OMS: el departament de Totonicapán presenta el nivell de desnutrició crònica infantil més alt del país, la mortalitat materno-infantil també és la més alta.)

Levadura en la masa: reflexiones sobre la responsabilidad

ROSARIO Y ANDRÉS
GRUPO RIERA CORNELLÀ – ZONA BAIX LLOBREGAT

Al terminar el curso 2007-2008 e iniciar el 2008-2009, relajados de reuniones, que por cierto, han sido muy provechosas y vividas intensamente por todos los responsable de la zona, nos parece muy interesante reflexionar sobre el sentido de la responsabilidad dentro y fuera del movimiento.

Nos decía el 12 de Octubre Isidre Ferrater que es muy conveniente hacer fúting espiritual, pensar, pararse a reflexionar para volver a la marcha con más brío, y así me pregunto ¿Cómo está mi ilusión y ánimo como responsable de grupo? ¿Qué tengo que cambiar dentro de mi para realizar mejor mi respon-

sabilidad? Lo primero de todo, hemos sido llamados a hacer un servicio al movimiento, que es de todos, y por descontado a nuestro grupo donde juntos realizamos el camino aprendiendo y concienciándonos los uno a los otros para ser ese fermento en la masa de que nos habla el Evangelio.

► Ciertamente la responsabilidad es un regalo ofrecido a todos los militantes de ACO, nos puede ayudar a dar más sentido a nuestra vida, y a fortalecer nuestra fe en este Jesús que camina a nuestro lado.

Todo esto parece maravilloso, pero también conlleva sus peligros: el cansancio, la rutina son elementos en los que fácilmente se cae si sólo se hace como un simple cargo adscrito en los estatutos y por que me toca, si esto pasa más vale que cerremos el chiringuito y no perdamos más tiempo ni esfuerzo. ("Si todo lo hiciese sin amor sería como un metal estridente o un platillo estruendoso "1 Corintios 13, 1). Esto nos puede suceder, pero si nos paramos y reflexionamos en nuestro interior (fúting espiritual) y vemos donde estamos, que nos

mueve y a donde estamos llamados a llegar, difícilmente perderemos el norte, y habrá valido la pena este esfuerzo interior para asegurar nuestros pasos.

Sintámonos llamados a ser servidores de los demás y al movimiento ("Os he dado ejemplo para que hagáis lo que yo he hecho" Juan 13,15) con toda la sencillez y humildad como Jesús que fue el responsable del grupo de discípulos y continuó adelante a pesar de la falta de comprensión de éstos tanto de su mensaje como de su amor.

Se dice que el Evangelio para comprenderlo hay que vivirlo cada día que pasa en nuestra vida, siendo la letra del propio evangelio los hechos y compromisos cotidianos ("Somos el único evangelio que mucha gente puede leer"), el evangelio sin nues-

tra vida de compromiso es nulo.

Es necesario que nos pongamos al día y nos preguntemos: "¿Qué tengo que cambiar para incorporar la vida de Jesús en mi propia vida?" La respuesta nos puede llevar muy lejos, depende de nuestra sinceridad.

Es un amplio camino a recorrer, pero en este camino no estamos solos en el esfuerzo diario, está la fuerza del Espíritu de Jesús manifestado en los demás sobre todo en el grupo, escuela de vida, comprensión y amor.

Si todo esto lo llevamos y lo sentimos dentro de nosotros empezaremos a sentirnos y a SER responsables, servidores de los demás dentro y fuera del movimiento, testigos de Jesús y de la Buena Noticia del Reino de Dios.

Davant la crisi, esperança, solidaritat i acció comunitària

En els darrers anys hem viscut més d'una dècada de bonança econòmica; els beneficis d'aquesta, però, no han revertit igual per a tothom. Com a Església, des dels diferents llocs de presència i compromís social en el món del treball, la Pastoral Obrera ha anat denunciant les dificultats que ja es vivien i que s'anaven imposant en el món obrer.

Viure les conseqüències...

El que **veiem** ara és que milers de famílies pateixen les **conseqüències** de la crisi econòmica. Una de les més greus és l'augment de l'atur, sobretot en alguns sectors claus de l'economia, com ara la construcció i la indústria lligada a l'automò-

bil. Cada cop sentim més notícies de grans empreses que tanquen o se'n van fora del país (allà on els treballadors estan en pitjors condicions laborals i econòmiques). També cal tenir en compte totes les petites empreses dependents de les grans, que han de tancar i que incrementen el nombre de famílies perjudicades. L'exclusió social és, i pot continuar sent, una realitat a què es vegin abocades moltes famílies obreres en no poder fer front als deutes adquirits (hipoteques, consum, etc.) i per la insuficient dotació en despesa social de les administracions.

A més, cal subratllar la galopant precarització del mercat de treball: sous baixos, preca-

rietat laboral i treball de baixa qualificació.

...d'una crisi anunciada

Per tant, la crisi que ens presenten no és d'ara ni tampoc ho són les **causes** que l'han provocat. Fa molts anys que hi ha descontrol, voracitat i injustícia econòmica i social. Així ho va denunciar el moviment antiglobalització econòmica, a la Cimera de Seattle, sota el lema "Un altre món és possible". Els poderosos llavors van rebutjar aquella consigna profètica.

Els entesos diuen que les crisis econòmiques són cícliques i són inherents al sistema capitalista; que no es poden evitar. El que no diuen és que són el resultat d'una mala ges-

tió o estratègia en política econòmica dels capitalistes, i dels governs que els donen suport. Els treballadors i treballadores en som i en serem sempre els damnificats.

Un consum insostenible, una economia basada en l'especulació

En el nostre àmbit econòmic i social –l'Estat espanyol– la crisi ha estat provocada per un creixement desmesurat de l'economia, a partir d'una cultura dominant que ho justifica tot en funció d'aconseguir beneficis (encara que siguin abusius) i la promoció del consumisme (que ha resultat insostenible). Aquest consumisme es justifica perquè s'associa el benestar amb la possessió. Una altra característica ha estat una escandalosa especulació en la construcció i en la inversió de capital.

L'esperança dels cristians

En aquesta realitat dura, com a treballadors creients i seguidors de Jesús, ens volem situar en clau d'esperança.

Jesús en una situació crítica, on hi havia moltes persones amb necessitats vitals (Lc 9,10-17), veu com els seus amics volen desentendre's de la gent. Li van dir: "acomia la gent, i que vagin als pobles i a les cases del voltant per trobar allotjament i menjar". Però

Jesús els convidà a implicar-s'hi i els va respondre: "doneu-los menjar vosaltres mateixos". Van haver d'arriscar el poc que tenien, cinc pans i dos peixos, posant-los en comú, i es va produir el miracle de la solidaritat: n'hi va haver per a tothom i encara en va sobrar. Entenem que aquest "doneu-los menjar vosaltres mateixos" inclou pensar unes regles d'economia humanes i humanitzadores.

Per això nosaltres, homes i dones treballadors cristians, Església en el món obrer, no podem deixar en silenci les nostres consciències davant d'aquesta greu situació. **Volem qüestionar** la validesa d'aquest sistema econòmic que necessita pobres, exclosos i marginats per poder subsistir i **volem reclamar** una millor distribució dels beneficis acumulats, immobilitzats i volatilitzats en aquesta època de bonança. **Cal treballar i lluitar per humanitzar l'economia.**

Crítics i compromesos per fer realitat l'esperança

En aquest sentit, i amb aquest esperit, davant la crisi volem posar l'accent en l'ESPERANÇA, la SOLIDARITAT i l'ACCIÓ COMUNITÀRIA. I per això ens comprometem i convidem a:

–Promocionar:

–el bé comú davant els interessos particulars,

–una altra manera de mirar-se l'economia: al servei de totes les persones,

–un consum responsable i el comerç just,

–un altre estil de vida més auster i solidari.

–Acompanyar les víctimes, perquè puguin defensar els seus drets i no empitjorin les seves condicions de vida.

–Ajudar a prendre consciència del problema amb xerrades, fulls parroquials, manifestos, etc.

–Enfortir els sindicats i les organitzacions ciutadanes per a la defensa i promoció d'una vida digna per a tothom, tenint cura preferent dels treballadors/es que més pateixen la precarietat i les injustícies socials (joves, immigrants i dones).

–Participar en campanyes i accions al carrer per reivindicar l'increment d'ingressos per als més febles.

–Realitzar gestos simbòlics que aportin un alè d'esperança.

Barcelona, novembre del 2008

MOVIMENTS OBRERS CRISTIANS DE CATALUNYA I BALEARS (ACO, GOAC, JOC, MIJAC), CAPELLANS OBRERS, RELIGIOSES EN BARRIS I DELEGACIONS DE PASTORAL OBRERA DE LES DIÒCESIS DE CATALUNYA

Crisi i solidaritat

TERESA
ZONA MONTSERRAT

Com diu la lletra d'una cançó: "Senyor no ens deixis, t'ho demanem, en el mal que tan sovint fem... No t'allunyis, Senyor! Revela't, Salvador! Dóna'ns un cor nou perquè et vegem!" Aquesta cançó no em marxa del cap des de fa mesos i ara m'adono del perquè m'està

xiulant insistentment a cau d'orella. Intentaré explicar-vos ho. Preneu paciència perquè és embolicat:

Avui, 3 d'octubre, marxa de Molins de Rei el pare Christian Manga, del Senegal, que vaig tenir el goig d'entrevis-

tar dimecres passat en un programa de la ràdio local. Sí, és cert que he quedat molt impressionada pel seu testimoni de vida. Fa anys que està entregat al desenvolupament d'una zona completament ignorada pel govern al sud del Senegal. A Sant Boi de Llobregat fa poc que han

► creat, per tal d'ajudar la seva zona del Senegal, una fundació amb el nom de "pau": Kassumay en la seva llengua (tel. 936 306 408). Ja fa 14 anys que, en plena festa major, el Christian ve a la parròquia a demanar-nos una mica de col·laboració. Tot parlant amb ell m'adonava que les seves paraules contenien una doble esperança: confia tant amb la seva gent senegalesa com amb nosaltres, els seus d'aquí. Ell té claríssim que la pau es construeix des de la justícia i, també, des del propi país. Allà, el Christian i més companys, els ajuden a organitzar-se en federacions i a administrar i utilitzar ells mateixos els pocs recursos que van aconseguint. A jutjar pels resultats, la rendibilitat està essent molt alta.

I jo, avui, mirant-me i mirant al meu voltant, clamo: Senyor, si et plau, no ens deixis, en aquest mal que des de les metròpolis diàriament fem als nostres germans de l'Àfrica, l'Àsia, l'Amèrica... quan, sense ajudar-los en el seu desenvolupament, ens permetem explotar-los fent-los treballar; pescant, collint, serrant, cosint, etc, coses sovint supèrflues o excessives per a nosaltres, a canvi de

quatre monedes que no els permeten subsistir dignament perquè els priven no solament sovint de menjar i vestir bé, sinó també de serveis tan bàsics com la salut i l'educació i, en sobre-explotacions nostres, dels seus medis naturals de subsistència... Si fins i tot hem arribat, a vegades, a acceptar arguments com que tothom, al món, no ens podem desenvolupar, que l'Àfrica, per exemple, té mals endèmics de fa molts segles, i afirmem, sense vergonya de dir-nos creients, que hi ha realitats que mai podran sortir-se'n. I així arribem a ser capaços de justificar la fam, les guerres i la mort per una simple grip, angines o diarrea.

Senyor, a Tu no et podem amagar si estem, o no, contribuint cadascú de nosaltres a la injustícia mundial perquè Tu ens coneixes i ens cries a cadascun pel nostre nom... Però no t'allunyis, Senyor! Revela't, Salvador! Ajuda'ns a trencar la inèrcia de les nostres vides, a adonar-nos que no hi ha humans de 2a o 3a categoria, que tots tenim la mateixa dignitat de Déu. Dóna'ns la veritable fe, la que confia en el canvi, no com una utopia, sinó

com una realitat que molts ja estant construint. Impulsa'ns a fiar-nos de Tu plenament. I a valorar que si jo sento i sentiré la crisi, probablement la sentiran més alguns dels nostres veïns de carrer i les nostres germanes i germans a milers de quilòmetres de distància. Avui noto que em cal estrènyer el cinturó no només per mi i la meua família sinó també per tots ells. He de ser capaç de renunciar al que convingui a cada moment. He de rumiar i decidir cada una de les meves accions, dels meus diners, adonant-me que puc contribuir a la justícia des de la vida diària, des de les meves opcions; i que si ho faig en grup, col·laborant en una entitat eficient: ONG, fundació, Caritas, banca ètica o altres serveis, sentiré la veritable comunió de la solidaritat. Però per encertar-la, per ser valentes i valents, Senyor, som moltes i molts el que necessitem el que Tu saps: Dóna'ns un cor nou per tal que et vegem! Gràcies, Senyor.

Desitjo que ho hàgiu entès. I no vull jutjar ni ofendre ningú però sí que m'agradaria que, tal com deia el pare Christian per la ràdio, ens estimem més i millor totes i tots.

Per al·lusions Resposta a Rocío Elvira...

EVA MARIN

Vegeu butlletins 182 i 183

M'agradaria presentar-me i que em coneguessis i em coneguessiu una mica més... Sóc l'Eva, exmilitant de la JOC. Una de les coses que més he après de la meua militància és a donar testimoni d'allò que visc. I això vull fer...

He estat dos cops a Mèxic, poc temps..., cert! I és evident que no conec totes les realitats

que es viuen a Mèxic, però m'he acostat una mica a una d'elles. A la realitat dels indígenes, dels que han patit i pateixen opressió, misèria i gana. Dels més pobres. En definitiva, he compartit estonetes, he intercanviat, he après i crescut al costat dels més oblidats, tal com feia Jesús. La meua vivència amb les dones, homes i infants zapatistes és personal, subjectiva,

plena d'emocions i està lligada, evidentment, amb una ideologia política revolucionària en contra d'un sistema que els (ens) oprimeix dia a dia.

No jugo a ser revolucionària, SÓC REVOLUCIONÀRIA!

Sóc revolucionària en el meu compromís quotidià amb els meus companys de l'habitatge digne de l'Hospitalet. Participant amb altres col·lectius, ►

► moviments, organitzacions i sindicats a la campanya contra les 65 hores i la crisi que ens volen fer pagar a la classe obrera, amb acomiadaments massius de treballadors...

Tinc molt clara la meua ideologia, les meves inquietuds polítiques i al costat de qui estic. Cadascú que tingui clara la seva...

Pel que fa a Oaxaca: Des de fa uns quants anys col·laboro amb la Comissió Civil Internacional d'Observació de Drets Humans (CCIODH). He participat fent transcripcions d'entrevistes dels informes de la V i VI visita a Oaxaca, Atenco i Chiapas. He transcrit entrevistes de familiars de detinguts, de la CDH en el cas Atenco, del sindicat de mestres, de presos i d'algun activista polític. Tota la informació i dades que apor- to a l'article són extretes (algunes literalment) del llibre realitzat a partir de l'informe de la V visita a Oaxaca de la Comissió.

Podeu veure tota aquesta documentació i molt més: ví-

deos, testimonis, notes de premsa, informes... a <http://cciodh.pangea.org>

La CCIODH la formen persones civils de diferents països, és neutra i han entrevistat des de diverses organitzacions, col·lectius a instàncies governamentals. Han recollit un gran nombre de testimonis: a familiars dels assassinats, dels presos, dels detinguts arbitràriament...

Els informes de les visites s'han portat arreu, fins i tot al Parlament Català (on s'han mantingut diferents entrevistes amb Ernest Benach) i també al Parlament Europeu. Com es pot veure, la meua font d'informació és bastant fiable.

He estat allà, he participat amb la Comissió i amb el Col·lectiu Zapatista a Barcelona. Per tant puc parlar del que jo he vist que passà allà, de la meua experiència amb persones que formen part de la APPO, de la meua participació en accions a Mèxic i perquè tinc el dret d'expressar el que jo he vist i el que penso.

És un fet comprovat el que va passar a Oaxaca, Atenco o el frau electoral. La impunitat a Mèxic és una constant i això no és nou. Amnistia Internacional hi fa referència. La gent no pot denunciar. A on van? Qui els protegeix? Els mateixos que maten? Els activistes polítics de Oaxaca, Chiapas, Atenco són perseguits pels seus ideals.

Cadascú que es posicioni com senti o vulgui però les morts, agressions i opressió van passar i passen a Oaxaca i ara mateix amb molta intensitat a Chiapas.

Jo solament intento transmetre la seva paraula, el que ells m'han transmès. Ho faig de la manera més senzilla possible i amb tot el respecte i admiració que es mereixen.

I això és el que intento fer a casa, a la meua ciutat, al meu barri: transformar des de baix i a l'esquerra.

Més informació: Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió zapatista <http://chiapas.pangea.org>

Comunicació d'una experiència

MARIA FRANCH
GRUP POBLENOU I - ZONA DEL BESÒS

Sóc la Maria Franch, molts de vosaltres ja em coneixeu... Us vull comunicar una vivència d'aquests dies que m'ha omplert de goig.

De jove vaig començar a formar part de l'Institut de Missioneres Seculars (IMS), dintre del qual he fet la meua trajectòria vital de seguiment de Jesús.

Ara fa cinquanta anys d'aquest fet i amb aquest motiu ens vam reunir unes quantes de les que vam començar juntes. Ho vam fer els dies 4 i 5 d'octubre d'aquest any 2008, a Salamanca, que és on ens havíem format.

Ho volíem celebrar per retrobar-nos després de tant

temps, comunicar-nos les vivències tan diverses i donar gràcies a Déu per tota la nostra vida. Va ser una trobada molt emotiva, ja que amb algunes no ens havíem vist des de llavors.

La festa principal va ser la trobada, no vam fer res d'extraordinari, sinó compartir amb goig l'Eucaristia, el dinar i la visita nocturna per la ciutat.

La Maria Aran també forma part d'aquesta institució i juntes vam fer el viatge i la festa.

Us ho comunico perquè junts puguem donar gràcies a Déu per aquest camí fet amb fidelitat.

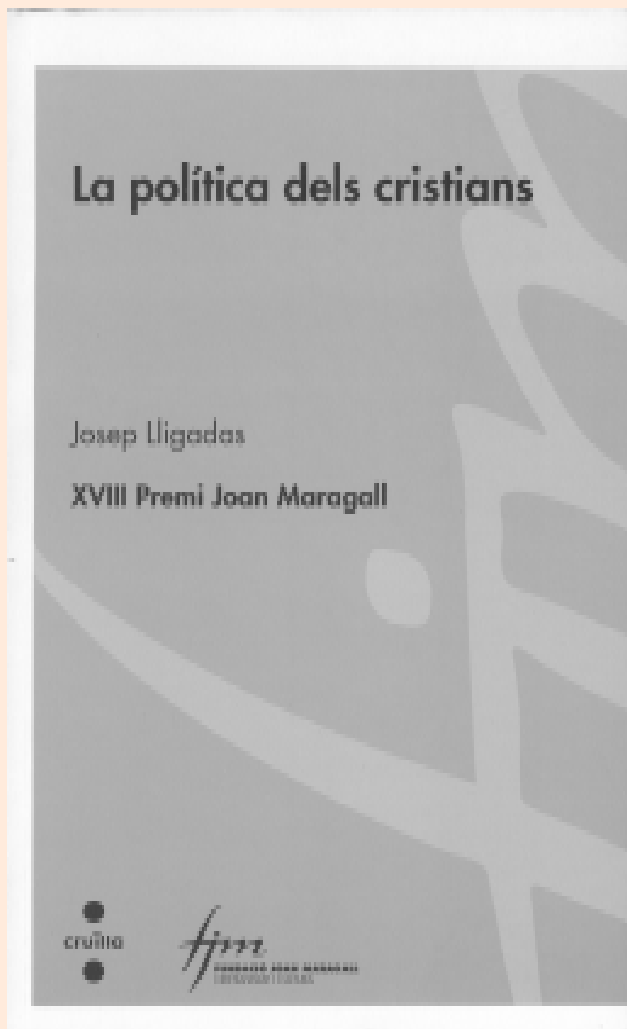
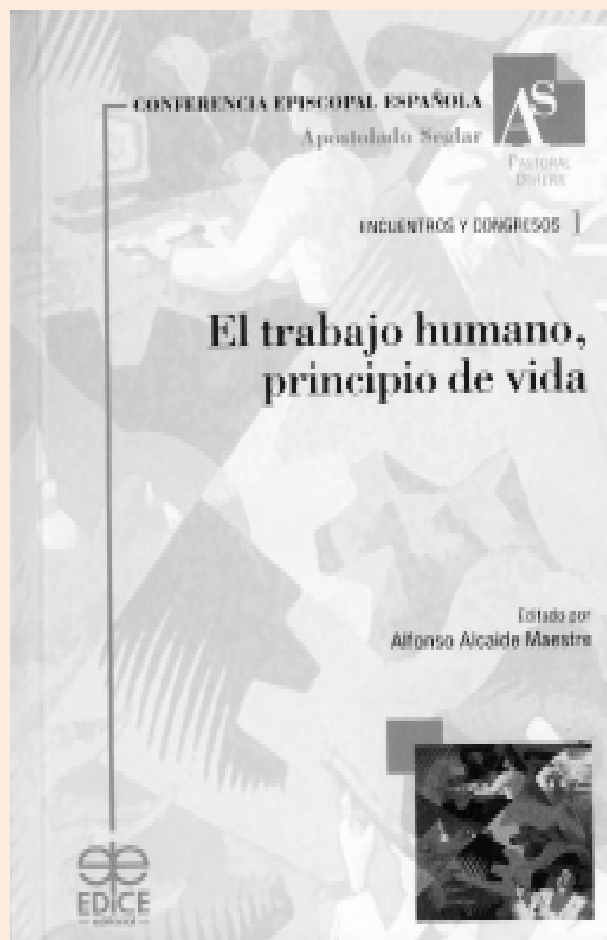
El trabajo humano, principio de vida

Apostolado Seglar-Pastoral Obrera
Editorial Edice – Madrid 2007

“El mundo obrero... continua siendo la realidad más importante social y numéricamente en nuestra sociedad, aunque esa realidad se encuentre hoy en fuerte proceso de transformación y en su seno exista una gran variedad de situaciones; este mundo ya no sólo se encuentra en la industria y los servicios, sino también en el campo, el mar, la emigración...; está formado por quienes trabajan legalmente o por los que tienen que hacerlo en la economía ilegal o sumergida, por obreros fijos, eventuales y en paro...”

Nadie puede hoy desmentir la existencia de esta realidad. Reflexionar sobre ella no es una cuestión precisamente inútil, y ofrecer las descripciones que desde la óptica de la Doctrina Social de la Iglesia (DSI) se hacen nos dará sin duda las claves para seguir profundizando en la Pastoral Obrera de toda la Iglesia.

Esta publicación, editada por Alfonso Alcaide, militante de la HOAC de Sevilla, recoge los resultados de un estudio interdisciplinar muy extenso pero que ha sido resumido y concentrado en estas páginas y que con todo acierto se ha dado en titular: El trabajo humano, principio de vida. Con la certeza de que nuestra reflexión camina en sintonía con el pensamiento de la Iglesia ofrecemos este trabajo fruto de la reflexión y el compromiso de expertos y militantes obreros cristianos que hacen presente el Reino de Dios en el mundo del trabajo.

La política dels cristians

Josep Lligadas

Editorial Cruïlla, Barcelona 2008

L'acció política, en el sentit ampli i dens de la paraula, no hauria de ser aliena a cap ésser humà i, per tant, tampoc al cristià. Ara bé, el fet de ser cristià, exigeix assumir certs compromisos, certes actituds davant el fet polític?

El llibre reflexiona sobre la importància que ha de tenir l'acció política per als creients, i sobre els criteris que han de guiar aquesta acció. I, seguint els plantejaments que van sorgir del Concili Vaticà II, busca en les fonts evangèliques quines eren les prioritats i els interessos de Jesús pel que fa a la manera d'enfrontar-se amb les realitats del món, i reflexiona sobre com aquestes prioritats i interessos es poden afavorir i promoure en les nostres societats mitjançant l'acció política. A partir d'aquí, presenta algunes línies bàsiques a tenir en compte en l'actuació de cada cristià i en la de l'Església.

Amb aquest llibre Josep Lligadas, militant d'ACO i responsable de la Comissió de Formació, va guanyar el XVIII Premi Joan Maragall.